

اینجا مدرسه ماست!

معرفی هنرستان کاردانش خلیج فارس گندمان

گزارش

سیامک تقی پور بروجنی،
محمد حمیدی پور

کلیدواژه‌ها: هنرستان کاردانش خلیج فارس، شهر گندمان، مدرسه خودگردان.

اشاره

شهر گندمان، در شرق استان چهارمحال و بختیاری، در شهرستان بروجن واقع گردیده است. این شهر طبق آخرین آمارها دارای جمعیتی غالب بر شش هزار نفر است. شهر گندمان، با توجه به موقعیت جغرافیایی و دسترسی مناسب تر، با داشتن بیست و شش روستا در منطقه خود، به عنوان مرکز بخش گندمان انتخاب شده است. این شهر یکی از باستانی ترین و قدیم ترین مناطق، حتی در بین استان های هم جوار به شمار می رود و طی آخرین نظریه های باستان شناسان ایرانی و خارجی پیشینه

این محل به هزاره هفتم قبل از میلاد برمی گردد. آثار و گنجینه های به دست آمده در این محل مؤید این نظریه است. این آثار بعضاً متأسفانه تخریب و برخی توسط سازمان میراث فرهنگی مرمت و احیا گردیده اند. در سفرنامه ناصر خسرو قبادیانی نیز به این محل و طبیعت زیبا و بکر آن اشاره شده است. هم اکنون نیز وجود مناظر و ویژگی های طبیعی، از تالاب های بین المللی گرفته تا زندگی انواع پرندگان بومی و مهاجر و کوچ آن ها به تالاب های منطقه و همچنین کوه های سر به فلک کشیده زاگرس، نظیر سبزکوه و نیز دشت های عظیم، بکر و غنی، همه ساله خیل عظیم گردشگران و محققان داخلی و خارجی را به این منطقه گسیل می دارد.

هر چند متأسفانه در سالیان متمادی به علت دخالت بی‌رویه آدمی و برخی سیاست‌های غیرکارشناسی این منابع و الطاف الهی با آسیب‌های بسیار جدی و بعضاً غیرقابل جبران روبه‌رو شده‌اند. شغل اکثر اهالی منطقه گندمان کشاورزی و دامپروری است و از نظر سطح رفاهی بیشتر مردم در حد متوسط و به پایین هستند و اکثراً دچار محرومیت‌اند.

هنرستان کار دانش خلیج فارس

هنرستان کار دانش خلیج فارس (فناوران قدیم) در سال ۱۳۷۶ با رشته برق صنعتی راه‌اندازی شد. در آغاز کلاس‌های آن به‌طور مشترک با کلاس‌های دبیرستان شهدای هفت تیر در یک مدرسه فعالیت داشت. در واقع به علت نبود فضای مناسب آموزشی، کلاس‌های آن در همان دبیرستان برگزار می‌شد! ضمیمه بودن هنرستان با دبیرستان به مدت سه سال ادامه یافت. پس از مدتی محل مدرسه به موتورخانه گندمان انتقال یافت. این محل سابقاً مکان استقرار ژنراتور مولد برق شهر گندمان بود. بعدها در محوطه موتورخانه یک سازه دیگر با مصالح بنایی سنتی، نظیر دار (تیرک‌های چوبی) و نی، بنا می‌گردد. این

ساختمان دارای چهار اتاق کوچک، دو اتاقک و یک راهرو T شکل است. از اتاقک‌ها به صورت انباری و سرایداری، و از اتاق‌ها به صورت دفتر و کلاس‌های تئوری و سایت کامپیوتر استفاده می‌شد. کارگاه برق دقیقاً در محل موتورخانه برگزار می‌شد و کارگاه نقشه‌کشی در یکی از اتاق‌ها با ابعاد ۵*۳*۳ برگزار می‌شد! به علت نبود امکانات و همین‌طور نبود فضای مناسب، از دو میز کارگاهی بزرگ به ابعاد ۱/۵ در ۱/۵ به صورت میز رسم استفاده می‌شد. کلیه هنرجویان مجبور بودند دور میز طوری بنشینند که قابلیت استفاده از وسایل نقشه‌کشی را داشته باشند، هر چند فرم و وضعیت نشستن آن‌ها پشت میز برای زمان طولانی (۸ ساعت در روز) بسیار نامناسب و مضر سلامتی بود. متأسفانه بعضی اوقات به علت نبودن فضا و یا سرد بودن بیش از حد انتظار هوا، مجبور بودیم کلاس را در فضای آزاد، زیر نور خورشید برگزار نماییم و یا کلاس مذکور را تعطیل کنیم.

درخصوص اعتبار و امنیت این سازه ذکر همین موضوع کافی است که ضمن عبور یک ماشین از کوچه کنار مدرسه، کل در و دیوار و سقف شروع به لرزش می‌کرد. وجود شکاف و ترک بر روی در و دیوار از ویژگی‌های این بنا بود. هم اکنون از این ساختمان به

هنرستان کار دانش خلیج فارس (فناوران قدیم)
در سال ۱۳۷۶ با رشته برق صنعتی راه‌اندازی شد

ولی با توجه به سهل الوصول بودن جاده و داشتن طبیعت بسیار زیبا و چهار فصل دچار ترافیک سنگینی شده است. متأسفانه هفته‌ای نیست که اخبار ناگوار و جان‌گداز تصادفات این جاده، خانواده‌هایی را ناراحت نکند.

متأسفانه همکاران فرهنگی و دانش‌آموزان نیز از این مورد مستثنا نبوده و حوادث تلخ و جان‌گدازی گریبان‌گیر این عزیزان شده است. این موضوع تبدیل هنرستان را به مجتمع شبانه‌روزی امری اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. به‌خصوص با در نظر گرفتن برنامه پنجم توسعه و سند چشم‌انداز بیست ساله. البته این موضوع جدیدی نیست و تبدیل این مجتمع به مرکز شبانه‌روزی از سالیان گذشته همواره مورد بحث بوده ولی متأسفانه تک‌بعدی نگریستن برخی مسئولان استانی و برخی مسائل دیگر مانع از تحقق این امر شده است.

از دیگر مشکلات مجتمع کافی نبودن نیروهای متخصص و مجرب، در رشته‌های موجود است. متأسفانه نگریستن به امر مهم آموزش به‌صورت سلیقه‌ای و مادی لطمات جبران‌ناپذیری به پیکره و آینده کشور و اجتماع وارد می‌سازد. گزینش و جذب نیروهای جدید با در نظر گرفتن تنها پاره‌ای از ملاک‌ها و نادیده گرفتن و کم رنگ بودن سایر ملاک‌های اصلی گناهی نابخشودنی است. استفاده از سرباز معلم‌ها یا کادر اداری در پست‌های آموزشی به منظور کم کردن بار مالی و یا استخدام‌های اخیر، که همگی به مشکلات آن کاملاً اشراف داریم، از نمونه‌های بارز این مشکلات‌اند.

صورت مرکز آموزش از راه دور استفاده می‌شد. در سال ۱۳۸۷، یعنی یازده سال پس از تأسیس مدرسه، در سایه الطاف پروردگار و به برکت نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، مدرسه جدید با امکانات و فضای مناسب احداث گردید و به مناسبت بیست و دوم بهمن به آن محل انتقال نمود و نام آن از «فناوران» به «هنرستان کاردانش خلیج فارس» (البته خلیج همیشه فارس) تغییر یافت.

هم‌اکنون هنرستان دارای ۴۶ هنرجو است، که به تفکیک رشته به شرح زیرند:

نقشه‌کشی معماری، پایه دوم و سوم: ۲۴ نفر؛

برق صنعتی، پایه دوم و سوم: ۲۵ نفر.

یادآوری می‌شود رشته‌های کامپیوتر و حسابداری به دلیل کمبود هنرجو، چند سالی است که تشکیل نشده‌اند. از لحاظ فضای مدرسه و فضای آموزشی، به‌غیر از محوطه خاکی مدرسه، هنرستان از وضعیت مناسبی برخوردار است. به‌خصوص که محل تشکیل کلاس‌های تئوری و عملی - کارگاهی کاملاً از یکدیگر مجزا هستند.

کمبودها و مشکلات

در کل، از نظر فضای آموزشی هنرستان مناسب بود ولی از نظر امکانات خیر! نبود حتی یک میز نور، درافتینگ، تجهیز نبودن و فرسوده و معیوب بودن تجهیزات کارگاه برق، و نبودن شبکه در سایت کامپیوتر از عمده‌ترین مشکلات است.

مشکل دیگر که بسیار حیاتی است و توجه ویژه مسئولین محترم را می‌طلبد دوربودن مدرسه از محل سکونت هنرآموزان است. چرا که با توجه به واقع شدن مدرسه در مرکز بخش گندمان، هنرآموزان، به‌خصوص آن‌هایی که از روستاهای دور و بد مسیر می‌آیند، لازم است بعضاً شش تا هفت ساعت در روز را به ایاب و ذهاب اختصاص دهند (دو ساعت رفت، دو ساعت برگشت و چندین ساعت انتظار در جاده برای سوار شدن).

هنرجویان در تمام امور شرکت داده می‌شوند و ضمن تقویت روحیه مشارکت و تعاون در آن‌ها، مدرسه به‌صورت خودکار و اتوماتیک توسط خود مدرسه (مدرسه خودگردان) اداره می‌گردد

از دست دادن وقت و خستگی ناشی از این رفت‌وآمد و مهم‌تر از آن‌ها خطر رفت‌وآمد در جاده مشکلات دیگر آن است. چرا که پس از باز شدن جاده کارون چهار، کلیه وسایل ترانزیتی و سنگین به دلیل کوتاه و ساده‌تر شدن مسیر، از این جاده عبور می‌نمایند. در واقع این جاده به یک شاهراه اصلی و مهم کشور تبدیل شده است. ولی با وجود تلاش‌های انجام شده و در دست اقدام، این جاده همچنان به صورت یک بانده و به صورت گذشته باقی‌مانده است.

دستاوردها و موفقیت‌ها

در کنار تمام کمبودها و نواقص، همه ساله شاهد چشم‌گیرترین ثمره آموزشی، که همان موفقیت در آزمون کنکور است، هستیم. شرکت هنرجویان مدرسه در مسابقات و المپیادهای علمی، فرهنگی و ورزشی در سطح منطقه و در کشور مهر تأییدی بر تلاش و همدلی زیاد مجموعه است.

از رابطه تنگاتنگ اداره آموزش و پرورش منطقه با مدرسه، که در استان زبازند خاص و عام است، نباید غافل شد. درک صحیح موقعیت و گذشت و ایثار از جانب هر دو طرف، کمک شایانی به پیشبرد اهداف الهی و متعالی آموزش و پرورش نموده است.

همدلی و رابطه بسیار صمیمی بین کادر مدرسه، که کادر جوانی نیز هست، نمایانگر خوش‌ذوقی و مدیریت توانای مدرسه است. تقویت روحیه تعاون و همکاری در بین همکاران باعث افزایش انگیزه دبیران و بهبود و ارتقای کیفیت آموزشی شده است. برای توضیح بیشتر به ذکر مثالی کفایت می‌نمایم:

در مدرسه ما در کنار برنامه هفتگی و ماهانه و سالانه، جدای از مراسم و وقایع ویژه، هر روز هفته با هم‌فکری و مشورت شورای مدرسه و همکاری دانش‌آموزان، به نام مشخصی اسم‌گذاری شده است؛ روز نظافت، روز کتاب، روز آموزش و...

در روز نظافت با همکاری کلیه اعضای مدرسه، اعم از سرایدار، هنرجو، هنرآموز و حتی مدیریت و معاونت، تمام فضای آموزشی، کلاس‌ها، کارگاه‌ها، ابزار و وسایل کارگاه‌ها در ساعت مشخصی تمیز و مرتب می‌شوند. احساس همگی، بودن در یک خانواده در کنار یکدیگر است. یا در روز آموزش، ساعتی به آموزش فن، هنر، دانش و یا هر موضوع جدید آموزشی توسط کادر مدرسه یا هنرجویان اختصاص داده می‌شود یا در روز الفت و دوستی با کتاب، یکی از اعضای خانواده به معرفی کتاب جدید و بیان خلاصه‌ای از آن می‌پردازد.

در کل هنرجویان در تمام امور شرکت داده می‌شوند و ضمن تقویت روحیه مشارکت و تعاون در آن‌ها، مدرسه به صورت خودکار و اتوماتیک توسط خود مدرسه (مدرسه خودگردان) اداره می‌گردد. برگزاری نمایشگاه‌های ماهانه از فعالیت‌ها و توانمندی‌های هنرجویان و اهدای جوایز از دیگر برنامه‌های خانواده خلیج فارس است.

به امید این‌که بتوانیم در پناه حق تعالی و در راستای وظیفه الهی خویش، در سربلندی ایران عزیزمان موفق باشیم.

اینجا مدرسه ما، خانواده ما، خلیج همیشه فارس است.

در واقع ما از نیروهایی استفاده کردیم که بعضاً با اصول و فنون تدریس و فلسفه بنیادی آموزش و پرورش آشنایی نداشته یا در حد دوره‌های مختصر با این اصول آشنا شده‌اند و متأسفانه، بعضاً از نظر داشتن صلاحیت علمی در اندازه‌های قابل قبول نیستند. البته قصد جسارت به عزیزان را نداریم و از همگی پوزش می‌طلبیم. مدرسه ما نیز از این معضل مستثنا نبوده است! از دیگر کمبودهای مجتمع کمبود نیروی اداری و دفتری است. با وجود این‌که چنین مراکزی باید دارای چندین معاون باشند (آموزشی، فنی، پرورشی و مالی)، مدرسه ما تنها یک معاون دارد. ناگفته نماند که سال قبل معاون هم نداشتیم! ولی خوش‌بختانه مدیریت و معاونت محترم مجموعه بنابر وظیفه الهی و اخلاقی خود، بدون کوچک‌ترین چشم‌داشتی وظایف اعضای غایب را نیز انجام می‌دهند.

از رابطه تنگاتنگ اداره آموزش و پرورش منطقه با مدرسه، که در استان زبازند خاص و عام است، نباید غافل شد. درک صحیح موقعیت و گذشت و ایثار از جانب هر دو طرف، کمک شایانی به پیشبرد اهداف الهی و متعالی آموزش و پرورش نموده است

